

МИСТЕЦТВО

УДК 7.071.1

Колісник-Гуменюк Юлія,
канд. пед. наук, старший викладач Відокремленого структурного підрозділу
«Львівський навчально-науковий центр професійної освіти»
Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова
Львів, Україна

ПЕТРО СТАРУХ – ХУДОЖНИК, СКУЛЬПТОР, МУЗИКАНТ, ПИСЬМЕННИК

Анотація. *Говорячи про креативність людини, передусім мають на увазі творчу особистість, яка нестандартно й оригінально мислить, має гнучкий розум, широку обізнаність, самостійність, спроможну знаходити вихід із найскладніших ситуацій. Вона розвивається в процесі діяльності, з'єднується з її провідними мотивами, виявляється як прагнення до процесу творчості, самовираження та самоствердження особистості. Такою креативною, неординарною особистістю є львів'янин Петро Старух – художник, скульптор, музикант і письменник.*

Ключові слова: *художник, митець, Петро Старух, мистецтво.*

Kolisnyk-Humeniuk Yuliya,
PhD, Senior Lecturer of the Department of a Separate Structural Unit
«Lviv Educational and Scientific Center of Vocational Education»
of the M.P. Drahomanov National Pedagogical University

PETRO STARUKH – THE ARTIST, SCULPTOR, MUSICIAN, WRITER

Abstract. *Speaking of human creativity, above all, they mean a creative personality who thinks outside the box and originally, has a flexible mind, broad awareness, independence, able to find a way out of the most difficult situations. It develops in the process of activity, combines with its leading motives, manifests itself as the desire for the process of creativity, self-expression and self-assertion of personality. Such a creative, extraordinary personality is Petro Starukh, a Lviv resident - an artist, sculptor, musician and writer.*

Keywords: *artist, artist, Petro Starukh, art.*

Мистецтво є найважливішим напрямом розвитку духовних потреб людини. Воно дає людям одне з найвищих духовних переживань – естетичну насолоду. Через естетичний вплив на людину мистецтво є джерелом пізнання, виховує її, дає інформацію про багатозначність навколишнього світу, є особливою формою мислення; передає досвід, набутий попередніми поколіннями, спрямовує і прогнозує розвиток суспільства, допомагає людині не лише краще пізнати, засвоїти навколишній світ, а й формує її духовний фундамент, на основі якого створюється парадигма власної життєтворчості.

Залежно від якості духовного складу особистості, що сформувалася в певних обставинах життя та виховання, визначається те, настільки повно використовуються потенційні сили і розвиваються здібності. В цьому вирішальну роль відіграє усвідомлення індивідом смислу своєї діяльності як

покликання, помножене на силу волі, цілеспрямованість, наполегливість, креативність і працьовитість.

Говорячи про креативність людини, передусім мають на увазі творчу особистість, яка нестандартно й оригінально мислить, має гнучкий розум, широку обізнаність, самостійність, спроможну знаходити вихід із найскладніших ситуацій. Вона розвивається в процесі діяльності, з'єднується з її провідними мотивами, виявляється як прагнення до процесу творчості, самовираження та самоствердження. Такою креативною, неординарною особистістю є львів'янин Петро Старух – художник, скульптор, музикант і письменник. Але найперше Петро Старух за професією і в душі є скульптор і художник. Митець демонструє публіці синтез живопису, скульптури і слова.

Петро Старух народився у 1961 р., у с. Шершенівка Борщівського району Тернопільської обл. Освіту отримав у Львівському інституті прикладного та декоративного мистецтва (1989р.). З 2005р. – викладач кафедри дизайну Національного лісотехнічного університету України. Дійсний член Національної спілки художників України.

З 1986 року митець активно бере участь у перформансах, міжнародних скульптурних симпозиумах та бієнале, у художніх проектах Львова, Києва, Одеси, Юрмалі, Токіо, Сіднея, Нью-Йорку, Мюнхена, Риму.

Творчі роботи митця представлені на персональних виставках: 1991 – Виставка акварелей (Юрмала, Латвія); 1992 – Виставка «Exclusive», галерея СХ на Володимирській, Київ; 1993 – Міжнародна виставка «Бієнале» Імпреза; 1994 – Виставка «Реакція без назви», Галерея «Ліга Рівень 14», Одеса; 1995 – Виставка «7 x 7», Львівська картинна галерея, Львів; 1996 – Проект «Найтихіший голос» (інсталяція) в рамках фестивалю «Мандрівна академія музики», Одеса; 1998 – Виставка «Терра», галерея «Гердан», Львів;

1998 – Виставка «Терра», виставковий зал концерну «Укртара», Київ; 2001 – Виставка живопису і графіки «Буття сторін», Світовий банк-Україна, Київ;

2003 – Фото проект «ZFC земля Франца Йосифа», галерея «Тризна», Київ; 2004 – Виставка скульптур «Mitorljac», галерея «Ірена», Київ; 2005 – Виставка «Фото «Там», галерея «DIO», Київ; 2009 – Виставка «Кохання смарагдових коників», галерея «Зелена Канапа», Львів та ін.

Живопис Петра Старуха тяжіє до загадкової метафізики. Автор використовує техніку кількашарового накладання живописних полів. Експериментує з формою, кольором, лінією, а також активно співпрацює з іншими митцями. Ця співпраця представлена у групових виставках: 1987 – Республіканська художня виставка, Київ; 1989 – Республіканська художня виставка, присвячена 175-річчю з дня народження Т. Г. Шевченка, Київ; 1989 – Республіканська молодіжна виставка, Київ; 1990 – Групова виставка (Бабак, Москалюк, Демцю, Старух), Львів; 1991 – Виставка «Єдність. 100 українських митців світу – 100-річчю українських поселень в Канаді», Київ; 1995 – Міжнародний симпозіум по скульптурі «Друге життя дерева», Бардейов, Словаччина; 1996 – Виставка, галерея «Devín», Братислава, Словаччина; 1996 – Виставка «Янголи над Краковом», галерея «Sakro Art», Краків, Польща; 2005 – Виставка «Осінній салон», 2008 – Виставка «Осінній салон», Львів; 2010 – Весняна виставка Спілки Художників, Львів; 2014 - Виставка «Осінній салон», Львів; 2015 – Виставка «Весняний салон», Львів; 2016-2017 – Виставка «Угорські мотиви», Львів, Мукачево, Будапешт Угорщина; інтерактивна виставка: 2019 – «Перманентні інспірації» П. Старуха та І. Колісника, Львів та безліч інших.

Креативність Петра Старуха також відображена у відеозаписах перформансів та інсталяцій з металу, де він активно освоює теми та форми нового мистецтва: «Цинкова хроніка» 1993р., «То хто?», «Так во-во» 1990-ті рр. та інші [2, с. 242].

У березні 1993 року, у селі Оборощено, П.Старух вчинив перфоманс «Winter Карит». Віктор Неборак читав поезію, а Тарас Чубай коментуючи знімав процес на камеру.

Художник у спеціальному костюмі із фольги, «взаємодіючи» із природними стихіями, читаючи поезію, надавав дійству шаманської якості. Митець на снігу малював кольорову композицію, яка разом зі снігом мала потрапити у сферу «високого», на небо. Там, розчинена у всесвіті картина мала «вплинути» на реальність таким чином, щоб зима врешті припинилася.

У травні 1993 року, використовуючи ті ж костюми із фольги, Петро Старух із двома колегами вчинив чергову акцію «Манна» у новоствореному театрі «Воскресіння». Ідея проекту полягала у тому, щоб занести світло з вулиці у «храм мистецтва», в театр. Учасники перформансу тримали дзеркала,

намагаючись упіймати сонячні промені і передати ці промені один одному та занести їх в театр.

Творчий розвиток художника Петра Старуха відбувається часто у своєрідній діалектиці творчих задумів і техніки: нові творчі задуми вимагають оволодіння новими технічними засобами які створюють нові творчі можливості, що відкривають простір для нових задумів, що потребують подальшого розвитку та вдосконалення техніки. Справжньою творчою особистістю може бути тільки людина, відкрита до сприйняття нового у житті, повна зацікавленості і бажання створювати щось нове та оригінальне.

Петро Старух ділиться своїм потаємним: «Серед ночі тебе якась

сила піднімає і каже: Петро, вставай, йди і пиши, бо це треба. Я піднімаюся і йду писати. Пишу такі невеличкі нариси про своїх друзів, невеличкий роман. А коли навідується музична муза, сідаю за фортепіано, імпровізую. Музика для мене – це релакс і самовираження, якась внутрішня частина мого я. Передається все, що у людській душі».

Митець, як творча особистість знаходить задоволення не стільки в досягненні мети праці, скільки в самому процесі. Він має постійну потребу розвиватися, потребу в постійному зростанні. У мистецтві, як сконцентрованому вираженні творчої сторони людської діяльності, гостро стоїть проблематика творчості. Саме творчість відрізняє художника від висококваліфікованого ремісника [1, с. 181].

Але і це ще не все. Для душі художник ще майструє мистецькі крісла з дерева. Він стверджує: «Це дуже цікаво, бо матеріал, дерево, яке ти доглядав, плоди збирав, воно не спалено, а продовжує жити».

У скульптурі Петро Старух вигадує власні міфи, а потім їх втілює в дереві, бронзі чи камені. Втім, тільки образотворчого мистецтва йому замало, душа вимагає братися за прозові твори.

Петро Старух розповідає: «Я для себе виробив таку філософію: за мольбертом я малюю, а потім сідаю і ще щось до цього метикую словами і прозою, так би мовити, продовжую сюжет із живопису у літературу».

Мистецтво є безмежне, а творчий потенціал Петра Старуха є процесом постійного пошуку з безмежною кількістю рішень, що вимагає самостійного переосмислення.

Список використаної літератури:

1. Богоявленская Д.Б. *Психология творческих способностей: учеб. пособие*. М.: Академия, 2002. 320 с.
2. Шмагало, Ростислав Тарасович. *Енциклопедія художнього металу. Т. II: Художній метал України ХХ – поч. ХХІ ст.* Львів: Априорі, 2015. 276 с.

УДК 791.224(476)“1941/1945”:316.728

*Станкевич Денис,
аспірант кафедри культурології
УО «Белорусский государственный университет культуры и искусств»,
Минск, Республика Беларусь*

КИНОФИЛЬМ КАК ТРАНСЛЯТОР ПОВСЕДНЕВНОСТИ БЕЛОРУССКИХ СЕЛЬСКИХ ЖИТЕЛЕЙ В УСЛОВИЯХ НЕМЕЦКОЙ ОККУПАЦИИ

Аннотация. В статье раскрывается сущность понятия «повседневность», предпринимается попытка доказать возможность культурологического анализа